

ANDMEKAITSEALANE MÕJUHINNANG (DPIA)

1. Üldandmed

Uuringu nimetus: Eesti elanikkonna usuline identiteet

Vastutav töötleja: Siseministeerium

Volitatud töötlejad: Eesti Kirikute Nõukogu uurimisrühm ja Eesti Uuringukeskus OÜ

Uuringu periood: 2025–2026

Mõjuhinnangu koostamise alus:

Isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artikkel 35 ning Euroopa Andmekaitseõukogu suunised WP248 rev.01.

2. Kavandatava andmetöötamise kirjeldus

2.1 Andmetöötamise eesmärk

Isikuandmete töötlemise eesmärk on viia läbi teadusuuring, mis annab Siseministeeriumile usaldusväärse ja ajakohase teaduspõhise sisendi Eesti elanikkonna religioosse ja maailmavaatelise identiteedi ning selle seoste kohta lõimumise ja sotsiaalse sidususega.

2.2 Andmesubjektide kategooriad

- Täisealised Eesti elanikud
- Valim moodustatakse rahvastikuregistri põhjal (u 10 000 isikut)
- Oodatav vastajate arv: ca 1000

2.3 Töödeldavate isikuandmete kategooriad

Ilma andmesubjekti nõusolekuta (ainult kutsumiseks):

- kontaktandmed (e-post või postiaadress)
- sugu
- vanuserühm
- rahvus

Nõusoleku alusel kogutavad andmed:

- taustaandmed: sugu, vanuserühm, rahvus, haridustase
- usulised ja maailmavaatelised hoiakud ning erinevad arusaamad (eriliigilised isikuandmed)

2.4 Andmetöötluse ulatus ja laad

- Ühekordne teadusuuring
- Ei toimu pidevat jälgimist
- Ei toimu automatiseeritud otsustamist ega profiilianalüüsi IKÜM art 22 tähenduses
- Andmeid kasutatakse ainult agregeeritud ja anonüümsel kujul

3. Andmetöötluse vajalikkus ja proportsionaalsus

3.1 Vajalikkus

Rahvastikuregistri andmete kasutamine on vältimatult vajalik, et:

- moodustada esinduslik tõenäosuslik juhuvalim täisealisest Eesti elanikkonnast;
- tagada uuringu tulemuste üldistatavus;
- võimaldada ajavõrdlust varasemate uuringutega.

Ilma kontaktandmeteta ei ole võimalik uuringukutset edastada ning ilma tausttunnusteta ei ole võimalik hinnata valimi esinduslikkust.

3.2 Proportsionaalsus ja minimeerimine

- Töödeldakse üksnes minimaalselt vajalikke andmeid
- Kontaktandmeid ei seostata sisuliste vastustega
- Pseudonümiseerimine rakendatakse esimesel võimalusel
- Anonümiseerimine toimub pärast küsitlusperioodi lõppu

4. Riskide hindamine

4.1 Kõrge riski indikaatorid

WP248 järgi esineb järgmisi riskiindikaatoreid:

- eriliigiliste isikuandmete töötlemine (usulised tõekspidamised);
- suhteliselt suur valim (10 000 isikut);
- rahvastikuregistri andmete kasutamine.

4.2 Võimalikud riskid andmesubjektile

Risk	Kirjeldus
Privaatsusrisi tajumine	Usulised vaated on tundlik teema
Andmete väärkasutuse risk	Teoreetiline võimalus andmete lekke korral
Tuvastatavuse risk	Võimalik enne anonümiseerimist

5. Riskide maandamise meetmed

5.1 Tehnilised ja korralduslikud meetmed

- ligipääsupiirangud (rollipõhine ligipääs);
- krüpteeritud andmekandjad;
- eraldi andmebaasid kontaktandmete ja vastuste jaoks;
- personaalne kood (pseudonümiseerimine);
- kontaktibaasi kustutamine pärast küsitlusperioodi.

5.2 Andmesubjekti õiguste kaitse

- selge ja arusaadav teavitamine;
- eraldi nõusolek uuringus osalemiseks ja isikuandmete töötlemiseks;
- nõusoleku igal ajal tagasivõtmise võimalus;
- puuduvad õiguslikud või muud olulised mõjud isikule.

6. Automatiseeritud otsustamine

Uuringu raames:

- ei toimu automatiseeritud otsustamist;
- ei toimu profiilianalüüsi;
- andmete alusel ei tehta isikut mõjutavaid otsuseid.

7. Jääkrisk ja järeldus

Pärast kavandatud kaitsemeetmete rakendamist:

- jääkrisk andmesubjektide õigustele ja vabadustele on **madal**;
- töötlemine on **proportsionaalne ja põhjendatud**;
- täiendav eelnev konsulteerimine Andmekaitse Inspeksiooniga IKÜM art 36 alusel ei ole vajalik.

8. DPIA ülevaatamine

Käesolev mõjuhinnang vaadatakse üle juhul, kui:

- muutub uuringu meetoodika;
- muutub andmete liik või ulatus;
- muutub töötlemise eesmärk.